

Ligesom tidligere Ordførere i denne Sag maa jeg udtale, at den Omstændighed, at jeg ikke faar alle Enkeltheder med, ikke betyder, at jeg godkender alle de Enkeltheder, jeg ikke berører, men hele Sagen er af et saa betydeligt Omfang, at det meste Arbejde vil og maa komme til at ligge i Udvalget. Jeg skal dog kortelig gennemgaa de enkelte Paragraffer og dertil knytte de Bemærkninger, som jeg i Øjeblikket mener er nødvendige.

I § 2, 4de Stykke, hedder det, at „den, der 2 Gange i Løbet af 5 Aar har gjort sig skyldig i saadanne Brud paa Lærekontrakter, at disses Ophævelse er blevet en Følge heraf“, er uberettiget til at antage Lærlinge. I den gældende Lov staar der „3 Gange“; vi vil dog ikke sætte os imod, at der nu siges 2 Gange, der kan vel være nogen Grund dertil. Derimod er der i Stykke 5 kommet en Bestemmelse ind, som man ikke har haft tidligere. Den kan faa en overordentlig stor Betydning og under visse Forudsætninger komme til at virke i høj Grad uheldigt. Det hedder i dette Stykke, at den er uberettiget til at antage Lærlinge, „der 2 Gange i Løbet af 10 Aar ved Voldgift (jfr. § 27) er ikendt Erstatning til en Lærling for at have ladet det mangle paa tilbørlig Omhu for Lærlingens Uddannelse“. Naar man flygtigt læser Ordene, synes man ikke, der er stort at sige til dem, idet man jo kan sige, at den, der har ladet det mangle paa tilbørlig Omhu, ikke bør have Ret til at holde Lærlinge, men vi maa jo erindre, at det er samtlige Læreforhold i hele Landet, det drejer sig om, det gælder dem alle sammen, hvad enten det er Læresteder med en enkelt Lærling eller med flere Hundrede Lærlinge, hvad enten det er den faguddannede Læremester selv, der har Tilsynet med Lærlingene, eller en Mand, der træder i hans Sted, f. Eks. paa de store Maskinværksteder o. s. v. Man vil derfor let kunne tænke sig Forhold, hvor den Mand, der havde Tilsynet, optraadte saaledes overfor Lærlingene, at det medførte Indkaldelse for en Voldgiftsret, som dømte, at der ikke havde været vist tilbørlig Omhu for Uddannelsen; og naar dette var sket to Gange, maaske med faa Dages Mellemrum, vilde et saadant Firma være helt afskaaret fra at have Lærlinge. Det mener vi ikke under nogen Omstændighed kan gaa an. I hvert Fald bør det ændres saaledes, at Bestemmelsen ikke kan komme til at virke saa aggressivt, som den vil kunne virke efter sin Ordlyd.

I sidste Stykke af § 2 er der en Bestemmelse, som ligeledes synes meget uheldig. Det bestemmes her, at naar vedkommende Læremester har antaget et saa stort Antal Lærlinge, at det under Hensyn til Virksomhedens Art og Omfang maa antages, at flere Lærlinge ikke kan faa en forsvarlig Uddannelse i denne, skal den Kommission, som ønskes nedsat, kunne nægte at forsyne Lærekontrakten med den foreskrevne Paategning. Altsaa, denne Kommission skal kunne skønne over og bestemme, om et eller andet Værksted er kvalificeret til at have saa og saa mange Lærlinge eller ikke, hvad enten det saa drejer sig om et Firma som Burmeister & Wain eller et af de store Jernfirmaer eller om en lille Haandværker. Det er absolut uheldigt, at en saadan Kommission — hvis vi skal have den, hvad jeg meget haaber, vi ikke skal — skal skønne over dette; det kan den ikke, i hvert Fald ikke paa et retfærdigt Grundlag.

§ 3, der omhandler Læretidens Varighed, har jeg allerede berørt. Det maa indrømmes, at der kan være Fag, hvor Læretiden ikke behøver at være 5 Aar, men det har den som Regel heller ikke været under den gamle Lærlingelov. I den staar der, at Læretiden ikke maa være over 5 Aar, men vi har adskillige Fag, hvor den kun er 3 eller 4 Aar, og saa er der en Del Fag, hvor den er 5 Aar, og hvor den efter mit Skøn og efter de fagkyndiges og sagkyndiges Skøn maa vedblive at være 5 Aar, idet en alsidig Uddannelse ikke kan finde Sted i kortere Tid. Der staar ganske vist i Lovforslaget, at Industriministeren kan efter Samraad med Handelsministeren undtagelsesvis tillade, at Læretiden udstrækkes noget længere, men vi finder os ikke tilfredsstillet med den Ret.

I Modsætning til den nugældende Lærlingelov, i hvilken der intet staar om, hvem der skal betale Uddannelsen paa teknisk Skole eller i en Handelsskole, staar der i Lovforslagets § 4, at Mesteren skal betale den, noget, som man muligvis kunde blive enig om, hvis der samtidig skabes en Garanti for, at den Lærling, man betaler for, ogsaa søger Skolen. Det er desværre meget hyppigt ikke Tilfældet nu, og man har hidtil fra mange Sider ment — Meningerne er naturligvis delte her —, at hvis Forældrene skulde være delagtige i Betalingen, vilde de være mere interesserede i at paase, at Lærlingen ogsaa søgte Skolen.